

провести межу між твором, де превалює інтерес до природи злочину, мотивів та його результатів і твором, у якому елементи криміналістики мають другорядне значення.

Існують різні типи детективу. У жанрі шпигунського роману присутні усі можливі прийоми, щоб налякати та заінтригувати читача. Не зайвими бувають і елементи наукової фантастики. Проте природа шпигунського та детективного романів різна насамперед через їхню історичність. Шпигунський роман є більш правдивим, адже ґрунтується на історичних фактах. Також існують і «серйозні» романи, в яких домінують соціальні чи психологічні проблеми. Простіше кажучи, в детективі переважає інтелектуальний процес пошуку істини. Він є гібридним утворенням, що поєднувало близькі до реального життя характери. Детектив за своєю природою нагадує гру в шахи. Адже сюжет такого роману чи оповідання формується довкола гри розуму, намагання вирішити купу дрібних задач задля розуміння основної. Детективний канон ставить для автора складне завдання, а для читача, відповідно, неймовірний інтерес. Така ознака детективу прослідковується у кращих творах англійських авторів Е. А. По, А. Конан-Дойля, Агати Крісті.

Щоб сформулювати визначення для кожної з модифікацій детективного жанру варто врахувати її походження. Наприклад, західноєвропейський та американський детективи суттєво відрізняються від такого ж жанру, що розвивався в інших країнах. У східноєвропейських країнах спочатку переважали пригодницький і шпигунський романи. Вони були пов'язані з війною і пропагандою. Але з часом твори цього жанру звільнилися від поверхневої заангажованості. Вони почали все більше звертатися до проблеми добра і зла. На розвиток детективу в Україні вплинула зміна політичного клімату і суспільства загалом. Вітчизняні читачі втомилися від постійного політичного впливу і намагалися певним чином втекти від реалій. Саме детектив допомагав їм у цьому. В Україні детектив важко пробивав собі дорогу, адже кримінальна історія суперечила постулатам колишнього соцреалізму. Лише в 1960-ті роки детектив отримав відносну свободу.

Підсумовуючи сказане, можемо зробити висновок, що детективна література надає дуже багатий матеріал, яким займається значна кількість дослідників. У контексті літератури світу детектив посів значне місце попри неоднозначне ставлення до нього. На основі детективу, що його створив Е. А. По? склалися твори представників багатьох країн, зокрема і України. Сама по собі детективна природа має дуже цікаву природу, і важливо пам'ятати, що «чистий» детектив – це той, в якому превалює інтелектуальне розслідування, а не орієнтація на психологію злочину.

Список використаної літератури

1. Как сделать детектив. М., 1990. 320 с.
2. Костюк Г. Про «Поклади золота». Березіль. 1991. № 5. С. 76–84.
3. Кузнецов Ю., Иванов А. Детектив: запад чи розквіт? Всесвіт.. 1990. №10. С. 155–163.
4. Новікова Н., Барабан О. Символіка детективу. Зарубіжна література. 1998. 21 червня.
5. Шахова К. Дивні манери надпопулярного жанру. Зарубіжна література. 1998. 21 червня. С.1–2

Науковий керівник: к. пед. н., доцент Кретьова О.І.

Гончар А.В.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

ОСОБЛИВОСТІ РОМАНУ ДЖ. АНДЕРСОН «A WALK ON THE BEACH»

Джоан Андерсон – відома журналістка та авторка бестселерів «Incomplete Marriage», «A Walk on the Beach», «Weekend that will Change Your Life» та «Second Trip», які були відзначені численними нагородами. Письменниця кілька разів з'являлася на шоу Опри «Good morning, America» та «Today's show», а її остання книга являє собою збірник есе, покликаних спонукати жінок різного віку до переосмислення свого життя. Актуальність дослідження зумовлена тим, що в українському та зарубіжному літературознавстві роман Дж. Андерсон «A Walk on the Beach» є недостатньо вивчений і наразі не є перекладеним українською мовою.

У романі «A Walk on the Beach» йдеться про Джоан Еріксон, дружину відомого психолога Еріка Еріксона, з якою сама письменниця Дж. Андерсон потоваришувала під час та після переїзду до Кейп-Кода. Випадково зустрівшись, жінки повідали одна одній свої історії, адже в обох були проблеми в особистому житті. Обидві жінки проходили різний життєвий період, проте зав'язали дружбу, яка допомогла їм підтримувати виклики, з якими вони стикалися [1]. Ентузіазм життя Дж. Еріксона спонукав Дж. Андерсон переосмислити власний шлюб та свою роль у ньому. У романі простежується теорія психосоціального розвитку особистості Е. Еріксона та етапи подолання кризи ідентичності. Дж. Еріксон нагадала Дж. Андерсон про важливість продовжувати вчитися, рости, змінюватися і, особливо, грати – дивуватися життю й тому, куди воно веде. Вона пояснила свою теорію тим, що доки людина жива, вона має трансформуватися. Незважаючи на свої похмурі перспективи та похилий вік, Дж. Еріксон сповнена життя, енергії та приємних спогадів, які змусили Дж. Андерсон замислитися над власним шлюбом та поняттям дружби. Протягом чотирьох років жінки підтримують і надихають одна одну. Після смерті чоловіка Еріка Дж. Андерсон завершує їх роботу над життєвими етапами. Дж. Андерсон, своєю чергою, знаходить мужність прийняти зміни у власному житті [1]. Жінки щодня радіють зусиллям один одного, щоб свіжим поглядом дивитись на світ.

Отже, роман «A Walk on the Beach» Дж. Андерсон займає гідне місце у доробку письменниці, демонструючи основні психологічні засади теорії Еріксана щодо психосоціального розвитку особистості.

Список використаної літератури

1. Anderson J. A Walk on the Beach: Tales of Wisdom From an Unconventional Woman. Broadway, 2005. 240 p.

Науковий керівник: к. ф. н. О.М. Заїковська

Краснопеева А. А.

Черкасский национальный университет им. Б. Хмельницкого

ЖАНРОВЫЕ ОСОБЕННОСТИ СВЯТОЧНОГО РАССКАЗА

Сложность современного мира проявляется не только в развитии фундаментальных наук или информационных технологий, но и в многомерном познании человека, осознании того, что мир можно и нужно сделать лучше и добрее.

Сегодня святочный рассказ переживает «второе рождение». Об этом можно судить уже по тому, что проводятся онлайн-конкурсы на лучший святочный рассказ («До первой звезды», «Рождественские истории»), конкурсы чтецов («Святочный рассказ»), а писатели обращаются к этой теме в современной интерпретации (Л. Улицкая, Н. Ключарёва, Э. Анашкин, Е. Неволіна, А. Кабаков). Такое внимание к жанровой разновидности рассказа, на наш взгляд, демонстрирует значимость не просто стремление вернуть его былую, но и обратить внимание на атмосферу добра, уюта, доброты, жертвенности и нравственного развития, столь необходимые современному человеку.

Святочный рассказ становился объектом исследования в работах как отечественных (Т. Белимовой, Л. Богачевской, Л. Вершиной, З. Либман), так и зарубежных литературоведов (Е. Безбородкиной, С. Браун, Е. Душечкиной, И. Есаулова, Д. Перкин, Д. Томас, А. Кретовой, А. Кронеберг, Н. Самсоновой, О. Калениченко, С. Зенкевич и др.). Однако мало разьясненными остаются теоретические вопросы, связанные с жанровой спецификой и поэтикой этих произведений.

Цель исследования – определить и проанализировать жанровые особенности святочного рассказа.

Интерес к святочным рассказам в русской литературе возникает в I половине XIX века. Традиционно его связывают с именами Э. Т. А. Гофмана («Повелитель мух», «Щелкунчик и Мышиный король»), Г. Х. Андерсена (сказки «Елка», «Маленькая продавщица спичек») и